

مالیات بر ارزش افزوده چیست؟

مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات غیر مستقیم است که مربوط به فرایند تولید مربوط می شود. در واقع دولت این نوع مالیات را از روند فرآیند تولید کالا و خدمات از مصرف کنندگان نهایی دریافت می کند. مالیات بر ارزش افزوده یکی از رایج ترین روش ها برای اخذ مالیات محسوب می شود، چرا که پرداخت و وصول آن آسان است. به علاوه این نوع مالیات، با ایجاد شفافیت در نظام مالیاتی، از اموری چون فرار مالیاتی و دریافت مجدد مالیات از مشمولین جلوگیری می کند.

همه اشخاص چه صاحبان کسب و کار چه مصرف کنندگان ضروری است که در خصوص انواع مالیات و روش اخذ آن از سوی دولت آگاهی داشته باشند. به همین دلیل قصد داریم در این مقاله توضیحاتی را در ارتباط با مفهوم مالیات بر ارزش افزوده و انواع آن، شیوه محاسبه این نوع مالیات و موارد معاف از مالیات ارائه دهیم. پس تا انتهای این مطلب با ما باشید.

ارزش افزوده چیست؟

ارزش افزوده مبلغی است که در روند مراحل تولید کالاها و محصولات به قیمت اصلی آن ها اضافه می شود. در واقع مجموعه مبالغی که طی مراحل تولید یک محصول به مبلغ اولیه مواد خام، افزوده و با قیمت اصلی مواد اولیه جمع می شوند، ارزش افزوده نامیده می شود و هزینه نهایی خرید یک کالا را مشخص می کند.

آشنایی با مفهوم مالیات بر ارزش افزوده

👉 مالیات بر ارزش افزوده مالیات غیر مستقیمی اطلاق می شود که مصرف کنندگان در ازای خرید کالا و خدمات به فروشنده می پردازند و فروشنده نیز باید در قبال دریافت آن مبلغ، بخشی را به عنوان مالیات به دولت وایز کند. این مفهوم در ماده سه قانون مالیاتی کشور اینگونه تعریف شده است: « مالیات غیر مستقیمی که بر تفاوت بین ارزش کالاها و خدمات عرضه شده با ارزش کالاها و خدمات خریداری یا تحصیل شده در یک دوره معین وضع می شود.»

👉 همانگونه که اشاره شد این نوع مالیات، از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در زمانی مشخص به دست می آید. نحوه اخذ این نوع مالیات به صورت چند مرحله ای است و در فرایند تولید تا مصرف نهایی در مراحل مختلف بر حسب ارزش افزوده دریافت می شود و انواع مختلفی دارد که لازم است در ادامه این موارد را بررسی کنیم تا به درک بهتری از این نوع مالیات برسید.

انواع مختلف مالیات بر ارزش افزوده

در مجموع در نظام مالیاتی کشور، سه نوع مالیات بر ارزش افزوده مشخص کرده است که شامل موارد زیر می باشند:

<p>در این روش مالیات بر حسب خدمات و کالاهای مصرفی برآورد می شود و به کسب و کارها این فرصت را می دهد تا مالیات های پرداختی را از خریدهای مالیاتی کسر کنند. از آنجا که این مالیات به صورت مساوی درآمد بدست آمده را بین نیروی کار و سرمایه مالیات بندی می کند، یکی از متداول ترین و بهترین روش های دریافت مالیات محسوب می شود.</p>	<p>مالیات بر ارزش افزوده بر مصرف</p>
<p>در این روش مالیات مجموعاً بر فروش اعمال خواهد شد. این نوع مالیات به کالاهای سرمایه ای و کالاهای مصرفی تعلق می گیرد. از این رو به خرید کالاهای سرمایه ای از بنگاه های اقتصادی</p>	<p>مالیات بر ارزش افزوده تولیدی</p>

اعتباری، مالیات بر ارزش افزوده تعلق نخواهد گرفت.	
این نوع مالیات بر مبنای فروش تولیدی یک کالا به صورت خالص برآورد می شود. در واقع این مالیات به سرمایه گذاری خالص تعلق می گیرد. در این صورت تمام هزینه های استهلاک و هزینه های جانبی از ابتدا کسر می شوند و تنها برای همان درآمد خالص سرمایه گذاری، مالیات لحاظ می گردد.	مالیات بر ارزش افزوده بر درآمد

شیوه محاسبه مالیات مبتنی بر ارزش افزوده

👉 در ایران روش محاسبه برای این نوع مالیات به صورت حسابی یا تفریقی غیر مستقیم است. به این صورت که هر شرکت یا بنگاه اقتصادی موقع خرید کالا علاوه بر پرداخت بهای ماده اولیه می بایست مالیات آن کالا را نیزپردازد.

👉 علاوه بر این شرکت باید هنگام فروش کالای خود، علاوه بر مبلغ کالای مشمول مالیات، مالیات بر ارزش افزوده را نیز از مشتری دریافت کند و ما به التفاوت مالیاتی پرداختی و اخذ شده به سازمان مالیاتی کشور بپردازد.

👉 فراموش نکنید اگر مقدار مالیات پرداختی بیش تر از مقداری باشد که باید به سازمان مالیات پرداخت شود، شرکت ها یا بنگاه های اقتصادی می توانند مقدار باقی مانده از مبلغی که باید بپردازند را به دوره مالیات بعدی موکول کنند یا می توانند پول خود را از سازمان مالیات استرداد نمایند. در مجموع اخذ این نوع مالیات چالش های خاص خود را دارد و در کنار محاسن، باید معایب آن را نیز در نظر گرفت. در ادامه بیشتر به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

مزایا و معایب مالیات بر ارزش افزوده

اگرچه دریافت مالیات بر ارزش افزوده، مزایای زیادی دارد، اما نمی توان از معایب آن چشم پوشی کرد. در همه کشورهایی که سیستم اخذ این نوع مالیات تعریف شده است، اما لازم است مزایا و معایب آن بررسی شود.

معایب مالیات بر ارزش افزوده:

✓ اعمال هزینه اضافی برای کسب و کارها

✓ بالا رفتن قیمت ها و عدم توانای در خرید اقشار با درآمد پایین

✓ افزایش یافتن هزینه های دولت

✓ افزایش میزان کسری بودجه دولت

✓ کند شدن فرایند رشد اقتصاد و از بین رفتن مشاغل

مزایای مالیات بر ارزش افزوده

✓ جلوگیری از فرار مالیاتی

این روش اخذ مالیات، راه را برای افرادی که قصد پرداخت مالیات حاصل از فروش کالا و خدمات خود را ندارند می بندد و از این طریق می توان به سیستم اخذ مالیات نظارت بیشتری داشت.

ایجاد انگیزه بیشتر برای کسب درآمد

با ایجاد این سیستم مالیاتی، افراد می توانند مقدار بیشتری از درآمد خود را نگه داری کنند و هر زمان که قصد خرید داشته باشند، به میزان دریافتی آن ها مالیات تعلق خواهد گرفت. همین امر می تواند باعث ایجاد انگیزه در افراد برای پس انداز و کسب درآمد بیشتر شود.

نتیجه گیری

مالیات بر ارزش افزوده یکی از مهم ترین منابع درآمدی دولت و از زیر دسته های مالیات هر کشوری به حساب می آید. هم اکنون بسیاری از کشورها برای ارائه خدمات به شهروندان، در نظام مالیاتی خود، این سیستم اخذ مالیات را تعریف کرده اند.

این سیستم مالیاتی می تواند منبع درآمدی قابل اطمینانی برای دولت ها باشد. یکی از مزایای این نوع مالیات که آن را از باقی انواع مالیات متمایز می سازد، آسان بودن نحوه وصول و پرداخت آن است. از آنجا که ممکن است عده ای در رابطه با ماهیت این نوع مالیات و نحوه محاسبه سوالاتی داشته باشند، در این مطلب به بررسی این موضوع پرداختیم. چنانچه سوال و ابهامی در خصوص مطالب ارائه شده در این مقاله دارید، می توانید با مشاوران مجرب و باسابقه طلوع پدیده در ارتباط باشید و سوالات خود را با ما در میان بگذارید.

